

Nieuwe legessystematiek IND 2004

Eindrapport van het projectteam legessystematiek IND

Immigratie en Naturalisatie Dienst
Rijswijk, 27 mei 2004

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Achtergronden	3
1.2	Leeswijzer	3
2	Onderzoeksverantwoording	5
2.1	De onderscheiden deelproducten	5
2.2	Het kostprijsmodel van de IND	7
2.3	De gebruikte methodieken voor tijdsregistratie	10
2.4	Factoren waarmee rekening is gehouden	11
3	Overzicht van berekende kosten per product	13
3.1	Machtiging tot Voorlopig Verblijf (MVV) en Vergunning Voor Regulier verblijf (VVR)	13
3.2	Visa	16
3.3	Asiel onbepaalde tijd	16
3.4	Naturalisatie	17
4	Beleidsmatige uitgangspunten	19
4.1	Geen vergoedingen voor andere IND-producten dan beslissingen op aanvragen	19
4.2	Een gezinstarief	20
4.3	Geen verlaagd tarief voor on- en minvermogenden	21
4.4	Geen hardheidsclausule / kwijtschelding	21
4.5	Asielzoekers in kader van tijdelijke bescherming betalen ook leges als zij een reguliere verblijfsvergunning arbeid aanvragen	22
4.6	Enmaal leges voor gelijktijdige verlenging bepaalde en verlening onbepaalde tijd	22
4.7	Asiel onbepaalde tijd?	23
4.8	Aanpassing Regeling op de Consulaire tarieven	23
4.9	Vooralsnog niet toerekenen van kosten voor beroep en bezwaar	23
4.10	Een lager tarief voor kennismigranten	24
5	Het nieuwe legeshuis	27
5.1	Basale uitgangspunten	27
5.2	Product- en tariefcategorieën	28

Bijlage 1 – Gemiddelde kosten op hoofdproduct niveau

Bijlage 2 – Instroomgegevens

Bijlage 3 – Personele samenstelling

1 Inleiding

1.1 Achtergronden

De leges van de Immigratie en Naturalisatiedienst staan al enige tijd op de politieke agenda. In januari 2001 verscheen een onderzoek naar de mogelijkheden om de leges te verhogen. Enkele varianten om de leges te verhogen zijn hierin uitgewerkt. Vervolgens zijn de leges voor regulier verblijf en voor naturalisatie in 2002 verhoogd. Ten grondslag aan die stijging lag de wens van zowel het vorige Kabinet als het huidige, om leges zoveel mogelijk kostendekkend te maken. Deze wens maakte het voor de IND noodzakelijk om de kosten op productniveau inzichtelijk te maken. Tot nu toe waren de kosten en productiecijfers van de IND gecategoriseerd op clusters en hoofdproducten. In het kader van de wens van kostendekkendheid, is de IND een taakstelling opgelegd van € 2,5 miljoen tot 2005, en van € 15 miljoen vanaf 2006 door een verhoging van de opbrengsten uit de legesinkomsten. Deze zijn opgenomen in de begroting 2004 en als zodanig vastgesteld.

Er zijn commentaren op de huidige hoogte van de leges en op de verdeling van de legestarieven over de onderscheiden producten. Sommige op het oog eenvoudige of snelle procedures kosten evenveel als andere complexe en langere procedures. In het overleg met de Kamer is daarom de wenselijkheid besproken dat achter het legeshuis het uitgangspunt ligt dat een burger betaalt voor de geleverde dienst. Daarbij moet een nieuwe systematiek transparant, kostendekkend, evenwichtig zijn, en eenvoudig aan te passen zijn aan nieuwe ontwikkelingen in het vreemdelingenbeleid. Uitgangspunten daarbij zijn dat dit betekent dat als aan een voorziening kosten kleven die belanghebbenden moet betalen, er op de overheid een verplichting rust om duidelijk te maken waarvoor betrokkene betaalt.

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie heeft toegezegd dat in het voorjaar van 2004 een onderzoek plaatsvindt naar de kostprijzen van de huidige legesproducten van de IND, en dat vervolgens een nieuwe systematiek van legesheffing voorgesteld wordt. Voorts heeft de Minister de Kamer laten weten dat onderzocht gaat worden of het in dit kader mogelijk is te differentiëren naar de verblijfsdoelen voor de producten die de IND levert aan de burgers.

Dit rapport bevat de nieuwe legessystematiek die ontworpen is aan de hand van het in het voorjaar van 2004 uitgevoerd kostprijsonderzoek bij de IND. Daarbij is rekening gehouden met de recente en toekomstige nieuwe werkprocessen ten gevolge van de veranderde taakverdeling tussen de IND, de gemeenten en de Vreemdelingendiensten.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 van dit rapport geeft een korte uitleg over de wijze waarop de kostendekkende tarieven bij de IND zijn berekend. Daarbij wordt uitleg gegeven van de gehanteerde methoden en technieken achter het onderzoek. Het derde hoofdstuk geeft de uitkomsten weer van het onderzoek. Hier wordt opgesomd wat de verschillende deelproducten bij de IND kosten. Bij het vierde hoofdstuk staan de uitgangspunten opgesomd en in het vijfde hoofdstuk staat hoe de nieuwe tariefstructuur van de IND eruit ziet, rekening houdend met de uitgangspunten van kostendekkendheid en de te behalen taakstelling.

Het projectteam legessystematiek IND 2004,
Rijswijk, mei '04

2 Onderzoeksverantwoording

De kosten van de IND zijn bekend en al eerder in beeld gebracht. In de jaarlijkse begroting en verantwoording van Justitie wordt onderscheid gemaakt in verschillende hoofdproducten, en de bijbehorende productiecijfers. Tot nu toe was er geen inzicht in de *verdeling* van deze kosten tussen de diverse te onderscheiden deel- of legesproducten. Dat is een inzicht dat door dit onderzoek voor het eerst verkregen is.

De IND is een complexe organisatie die zich continu aanpast aan veranderingen in het beleid en de wetgeving, en die haar processen steeds efficiënter inricht. Dit onderzoek, houdt dan ook rekening met één van de belangrijkste veranderingen van dit moment: de overname van de taken van de Vreemdelingendienst naar de IND. Meer hierover in het hoofdstuk met de onderzoeksresultaten.

2.1 De onderscheiden deelproducten

Bij aanvang van het onderzoek is een zo volledig mogelijke lijst opgesteld van te onderscheiden legesproducten. Daarbij is rekening gehouden met de mate waarin ze voorkomen om tijdens het onderzoek tot een voldoende steekproefomvang te komen. Om die reden zijn de verblijfsdoelen geclusterd in de grootste zes categorieën en in een categorie "overig". De volgende deelproducten zijn onderscheiden in het kostprijsonderzoek.

Hoofdproduct Regulier	
MVV verkorte procedure	Een Machtiging tot Voorlopig Verblijf afgegeven door een Nederlandse instelling op grond van individuele afspraken met bedrijven en onderwijsinstellingen.
Studie	Aanvraag voor verblijf als student.
Arbeid	Aanvragen voor verblijf voor het verrichten van arbeid in loondienst of als zelfstandige.
Uitwisseling	Aanvraag voor verblijf in het kader van uitwisseling, bijvoorbeeld in het kader van uitwisselingsprogramma's met andere landen, of als au pair
MVV	Visum waarmee een vreemdeling naar Nederland kan reizen om hier een verblijfsvergunning aan te vragen bij de vreemdelingendienst.
Gezinshereniging en -vorming	Aanvragen van echtgeno(t)e, partner en/of kinderen voor verblijf bij hoofdpersoon.
Studie	Aanvraag voor verblijf als student
Arbeid	Aanvragen voor verblijf voor het verrichten van arbeid in loondienst of als zelfstandige.
Uitwisseling	Aanvraag voor verblijf in het kader van uitwisseling, bijvoorbeeld in het kader van uitwisselingsprogramma's met andere landen, of als au pair.
Adoptie- of pleegkind	Aanvragen voor verblijf als adoptie- of pleegkind
Familiebezoek	Aanvragen voor verblijf van maximaal zes maanden bij een familielid in Nederland.
Overig	Alle andere verblijfsdoelen.
Gezinsleden (per verblijfsdoel)	Kinderen dan wel echtgeno(t)e of partner met kind(eren) die

	gelijktijdig een aanvraag indienen voor verblijf bij de hoofdpersoon ¹ .
VVR na MVV	Verblijfsvergunning waarmee een vreemdeling in Nederland kan verblijven, nadat hij met een MVV naar Nederland is gekomen.
(Zelfde subcategorieën als bij MVV)	
VVR ZONDER MVV	Aanvraag tot VVR door een voor MVV vrijgestelde vreemdeling ² .
(Zelfde subcategorieën als bij MVV)	
VVR verlenging	Aanvraag tot het verlengen van de Verblijfsvergunning Regulier.
Hoofdaanvrager Mede aanvragend gezinslid ama (asiel gerelateerd)	Aanvraag tot verlengen van de VVR voor verblijf als alleenstaande minderjarige vreemdeling.
VVR WIJZIGING BEPERKING	Aanvraag om de beperking van de vergunning te wijzigen.
(Zelfde subcategorieën als bij MVV)	
VVR ONBEPAAALDE TIJD	Aanvraag tot Verblijfsvergunning Regulier voor onbepaalde tijd.
Hoofdaanvrager Gezinsleden	
VVR EU/EER	Aanvraag tot het verlenen van een EU-document.
Hoofdaanvrager Gezinsleden	
Visa³	
Visa Kort verblijf	Aanvraag tot visum voor een periode van maximaal drie maanden.
Visum verlenging voor max. 1 mnd	Aanvraag voor verlengen visum met maximaal 1 maand.
Visum verlenging voor max. 3 mnd	Aanvraag voor verlengen visum met maximaal 3 maanden.
Wijziging aantal reizen doorreisvisum	Het aantal reizen wijzigt waarmee een vreemdeling kan doorreizen.
Wijziging geldigheidsduur doorreisvisum max 1 mnd	Aanvraag voor verlengen visum om door een land te reizen tot maximaal 1 maand.
Wijziging geldigheidsduur doorreisvisum max 3 mnd	Aanvraag voor verlengen visum om door een land te reizen tot maximaal 3 maanden.
Terugkeervisum	Een visum waarmee een vreemdeling na uitreis uit Nederland,

¹ In het geval één of meerdere gezinsleden gelijktijdig met de hoofdpersoon verblijf aanvragen, geldt voor alle gezinsleden het gezinstarief. In het geval meerdere gezinsleden een aanvraag doen voor verblijf bij de hoofdpersoon die al in Nederland verblijft, geldt voor één van de aanvragers het tarief gezinshereniging/vorming en voor de overige aanvragers het gezinstarief.

² Vrijgestelde vreemdelingen zijn: onderdanen van de EU/EER, Australiërs, Canadezen, Japanners, Nieuw-Zeelanders en Amerikanen.

³ Visa is onderdeel van het hoofdproduct regulier volgens het kostprijsmodel, maar wordt in dit rapport veelal afzonderlijk gepresenteerd. Het hoofdproduct Terugkeer kent geen leges.

Sticker	Nederland weer in mag reizen. Bewijsmiddel voor het bezit van een MVV.
Hoofdproduct Asiel	
Onbepaalde tijd	Vergunning tot verblijf asiel voor onbepaalde tijd .
Hoofdproduct Naturalisatie	
Beslis	Aanvraag tot het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit.
Beslis, mede aanvragende kinderen	Aanvraag tot het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit door een medeaanvragend kind < 16 jaar.

2.2 Het kostprijsmodel van de IND

De IND is sinds 1994 een Agentschap van het ministerie van Justitie. Met de overgang naar de agentschapstatus is de IND tevens haar financiële administratie gaan voeren volgens het baten/lasten stelsel. Voor de bepaling van de integrale kostprijzen is inzicht nodig in het totaal van de gemaakte kosten door de IND organisatie.

De kosten van de departementsleiding en de kosten van de algemene diensten en directies van het bestuursdepartement worden niet doorbelast aan de IND. Deze blijven dus buiten de scope van de integrale kostprijzen van de IND.

Daarnaast zijn de kosten van de IND gerubriceerd naar productgebondenheid van de kosten en naar gevoeligheid van de kosten voor wijzigingen in de activiteiten/productie. Ook zijn op basis van de huidige organisatiestructuur de kostenplaatsen geïdentificeerd. Om het aantal kostenplaatsen in het model te beperken, zijn deze in eerste instantie geclusterd naar de vier verschillende hoofdproducten Terugkeer, Asiel, Regulier (inclusief Visa) en Naturalisatie (*de hoofdkostenplaatsen*). Vervolgens zijn de kostenplaatsen die geen directe relatie met het primaire proces hebben, geclusterd naar algemene kostenplaatsen; het betreft hier met name de 'overhead' kostenplaatsen. Daarnaast is gebruik gemaakt van een aantal hulpkostenplaatsen om specifieke activiteiten inzichtelijk te krijgen, zoals de kosten die verband houden met de gebouwen die door de IND in gebruik zijn. Door de identificatie van de (*hoofd*)producten zijn ook de kostendragers van de IND inzichtelijk gemaakt.

2.2.1 Keuze van de methode van kostentoekening

Gegeven de doelstelling voor de kostprijzen en de gestelde criteria en eisen aan het kostprijsmodel, werkt de IND volgens de kostenplaatsmethode. Deze methode was al in gebruik, en sluit ook het beste aan op de verantwoordelijkheidsstructuur binnen de IND.

2.2.2 Uitgangspunten voor toerekening van de kosten

De totale kosten bestaan uit directe en indirecte kosten. Directe kosten zijn kosten die oorzakelijk en meetbaar verband houden met bepaalde producten of diensten. Indirecte kosten zijn kosten die niet rechtstreeks aan een product of dienst toegerekend kunnen worden.

De indirecte kosten worden verdeeld op basis van de directe uren. Voor sommige (sub-) producten zijn de directe uren om doelmatigheidsredenen benaderd door de gemiddelde formatie/bezetting te delen door de gebudgetteerde productie. In de verdere ontwikkeling van het kostprijsmodel wordt bezien of voor specifieke

(groepen van) kosten aanpassing van de verdeelsleutel leidt tot een betere verdeling van de kosten.

Voor de directe kosten geldt dat deze direct aan de producten zijn toegerekend. Dit geldt met name voor de programmakosten van de IND.

Op basis van deze uitgangspunten zijn de kosten in het kostprijsmodel 2004 als volgt toegerekend aan de hoofdproducten:

- De **directe kosten** van de processen Asiel, Regulier, Naturalisatie en Terugkeer zijn één op één toegerekend aan het desbetreffende hoofdproduct (bijvoorbeeld de personeelskosten van een unit Asiel zijn direct toegerekend aan het hoofdproduct Asiel). De directe kosten van het proces "procesvertegenwoordiging" (PV; de directie die zich bezighoudt met beroepszaken) zijn verdeeld over de vier hoofdproducten op basis van directe uren PV binnen de diverse locaties;
- De **programmakosten** zijn direct toegerekend aan het hoofdproduct dat deze kosten veroorzaakt (bijvoorbeeld de kosten van de inzet van tolken in het AC proces zijn toegerekend aan het hoofdproduct Asiel). De programmakosten die gerelateerd zijn aan de procesvertegenwoordiging zijn over de vier hoofdproducten verdeeld op basis van de totale directe PV uren IND breed;
- De **indirecte kosten** zijn middels een verdeelsleutel over twee of meerdere hoofdproducten verdeeld;
- De kosten van de staforganisatie zijn verdeeld op basis van de IND brede directe uren per hoofdproduct. De kosten voor Kennis, Advies en Ontwikkeling zijn eveneens verdeeld op basis van de IND brede directe uren per hoofdproduct. De kosten van de ondersteunende afdelingen (locatiemanagement, regionaal informatiecentrum) op de locaties zijn verdeeld op basis van de locatiebrede directe uren per hoofdproduct;
- De IND brede projecten zijn verdeeld over de vier hoofdproducten op basis van de IND brede directe uren per hoofdproduct. Projecten die specifiek voor één proces/product worden gemaakt zijn toegerekend aan het desbetreffende hoofdproduct;
- Gebouwen die specifiek worden ingezet voor één product zijn direct toegerekend aan het desbetreffende hoofdproduct (de kosten van het AC Schiphol en het AC Ter Apel zijn bijvoorbeeld direct toegerekend aan het hoofdproduct Asiel). De kosten van de overige gebouwen zijn toegerekend op basis van de van toepassing zijnde IND brede directe uren. In de administratie zijn de kosten van de gebouwen inzichtelijk gemaakt middels het gebruik van hulpkostenplaatsen;
- De kosten van de ICT organisatie zijn verdeeld over de vier hoofdproducten op basis van de IND brede uren per hoofdproduct.

Resultaat

Op basis van de interne budgetten 2004 en de beschreven uitgangspunten resulteren de volgende voorcalculatorische kostprijzen per hoofdproduct (zie ook bijlage 1):

	Asiel	Regulier ⁴	Naturalisatie
Lasten 2004 (x 1.000)	€ 117.937	€ 127.608	€ 9.898
Productie 2004	20.783	278.104	29.054
Kostprijs 2004	€ 5.675	€ 459	€ 341

In deze kostprijzen zijn *alle* kosten die toegerekend zijn opgenomen. In het kader van de bepaling van de legestarieven, is er echter voor gekozen om deze exclusief bezwaar en beroep te presenteren. Dat betekent dat bij de berekening van de legestarieven de kosten van de directie Procesvertegenwoordiging buiten beschouwing zijn gebleven, evenals de kosten die voor bezwaar worden gemaakt.

2.2.3 Van meting naar kostprijs eindproduct

De IND beschikt over een volledig beeld van haar kosten en de verdeling daarvan op het niveau van de hoofdproducten. Om de kostprijs van een meer uitgesplitste reeks *eindproducten* te kunnen bepalen, moet een verdere detaillering bekend zijn van de kostenverdeling over die reeks eindproducten. Daarvan moet bekend zijn wat de tijdsbesteding is aan het desbetreffende product. In het kostprijsonderzoek heeft daarvoor in een periode van 4 weken meting van tijd en de daarmee gepaard gaande productie plaatsgevonden. Op basis van deze tijdsmeting zijn de kosten bepaald voor de onderscheiden eindproducten in deze periode. Deze kosten omvatten niet alleen kosten van de medewerkers in het primaire proces, maar ook de kosten van de ondersteunende organisatieonderdelen en van de staforganisatie. Hierbij zijn de kosten opgeteld van de activiteiten die door het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Gemeenten worden verricht. De totale kosten van het eindproduct zijn vervolgens gerelateerd aan de aantallen afgehandelde producten uit de onderzoeksperiode. Dit levert uiteindelijk de kostprijs per product op.

2.2.4 Herijking en Indexering van de tarieven

De werkzaamheden die door IND werknemers worden verricht aan de verschillende producten zijn bepalend voor de kostprijs van het product. Deze kostprijs is mede bepalend voor het legestartief dat door de Minister wordt vastgesteld. Op het moment dat uit oogpunt van efficiency en / of beleidswijzigingen de kostprijs van het product wijzigt, kan er aanleiding zijn ook het legestartief aan te passen.

Herijking.

Periodiek, eens in de 3 jaar, worden de kostprijzen opnieuw bepaald. Wanneer er ingrijpende (beleids)wijzigingen plaatsvinden, gebeurt dit eerder.

Indexering

Buiten beleidswijzigingen en efficiencyverbeteringen wijzigt de kostprijs van de producten uit hoofde van de jaarlijkse prijsstijgingen. Om de jaarlijkse kostenstijging in de legestarieven te laten doorwerken zullen de leges worden geïndexeerd.

Op dit moment is er geen vast stramien op basis waarvan de leges Regulier worden geïndexeerd. Voorgesteld wordt om de leges jaarlijks per 1 januari te wijzigen met een percentage dat overeenkomt met de "loonvoet sector overheid en de prijs intermediair verbruik" zoals jaarlijks in april door het Centraal Planbureau in het

---

⁴ Inclusief VISA.

Centraal Economisch Plan wordt gepubliceerd. In dit indexcijfer wordt rekening gehouden met prijsstijgingen en loonstijgingen en het sluit goed aan bij de autonome kostenstijgingen van de IND.

In het Besluit optie- en naturalisatiegelden 2002 (Stb. 2000, 618) is de wijze waarop de indexering van de legestarieven voor *Naturalisatie* plaatsvindt, opgenomen. Jaarlijks worden per 1 januari de bedragen gewijzigd met een vast te stellen percentage (indexcijfer van de CAO-lonen per maand, inclusief bijzondere uitkeringen, van volwassenen) zoals berekend door het CBS. Voorgesteld wordt om genoemd indexcijfer zoals dat jaarlijks in april door het Centraal Planbureau gepubliceerd wordt, ook voor de leges Naturalisatie te gebruiken. Hiervoor dient het genoemde Besluit te worden aangepast.

De aanpassing van de legestarieven voor het behandelen van een aanvraag om een visum, wordt in Europees verband vastgesteld.

2.3 De gebruikte methodieken voor tijdsregistratie

Zoals in de vorige paragrafen toegelicht, is de effectieve tijd bepaald die gemoeid was bij het realiseren van de productie. Er is van de onderstaande drie methodieken gebruik gemaakt.

Tijdschrijven in het systeem STIP

STIP is een tijdregistratiesysteem dat binnen de IND wordt gebruikt. Tijdgeschreven is op producten die naar de onderscheiden verblijfsdoelen zijn gedifferentieerd.

Tijdschrijven op formulieren

Sommige units of onderdelen werken niet met het STIP systeem en daarvoor zijn tijdschrijfformulieren ontwikkeld die handmatig ingevuld zijn. Dit gold vooral voor de uitgeplaatste IND-ers op de zogenaamde "VD-locaties" en de visa loketten in Zwolle en Rijswijk. Deze locaties hebben recent taken van de Vreemdelingendiensten overgenomen. De werkwijze was verder hetzelfde als bij het STIP systeem.

Expertschatting

Op basis van schattingen van deskundigen van de uitvoeringspraktijk is de tijdsbesteding bepaald van een specifiek eindproduct. Deze methode is toegepast in enkele situaties:

- om de gemiddelde tijd in te schatten die men kwijt is voor meereizende gezinsleden (bij regulier en bij naturalisatie);
- voor enkele moeilijk meetbare producten zoals de "AMA-verlengingen" en "Asiel onbepaalde tijd".

De methodiek van expertschattingen is de volgende:

1. Met een groep van ongeveer 10 experts (medewerkers die de praktijk kennen / meemaken) is met behulp van de beschrijving van de administratieve organisatie nagegaan hoe de betreffende processen er tot op het individuele niveau uit zien, opdat alle deelnemers hetzelfde beeld hadden voor de te maken schatting.
2. Vervolgens hebben de schattingen plaatsgevonden, is de spreiding van de uitkomsten gepresenteerd en volgde een discussie waarin verklaringen over eventuele verschillen werden gegeven.
3. Na afloop is aan zowel medewerkers als leidinggevendenden gevraagd of men de uitkomsten realistisch vond.

2.4 Factoren waarmee rekening is gehouden

Periode van onderzoek, overheveling van VD taken

Gedurende deze onderzoeksperiode was er sprake van een bijzondere situatie. Per 1 september 2003 voert de IND alle werkzaamheden uit met betrekking tot de VVR, terwijl daarvoor een belangrijk deel van deze taken door de Vreemdelingendienst (VD) werd uitgevoerd. Gedurende de onderzoeksperiode vond de overheveling plaats van de taken van de vreemdelingendiensten naar de IND. Hoewel dit in zijn algemeenheid geen problemen oplevert, is dit onderzoek juist gericht op de onderlinge kostenverdeling *op productniveau*, en dat is nu precies wat er tussen IND en Vreemdelingendiensten aan verandering onderhevig is. Zo zijn bepaalde werkzaamheden gedurende de tijdschrijfperiode zowel op VD locaties als op IND locaties uitgevoerd. De werkwijze op de VD locaties is echter niet overal hetzelfde maar onder meer afhankelijk van het feit of de VD het zogenaamde vreemdelingenloket al dan niet al heeft gesloten. Indien het vreemdelingenloket nog wel is geopend worden bepaalde werkzaamheden door de VD verricht waaronder herstelverzuim werkzaamheden. Daarnaast worden er op de VD locaties werkzaamheden verricht die bij het operationeel worden van de front office bij de gemeenten komen te vervallen zoals:

- Verschaffen informatie;
- Buiten behandeling stellen indien leges niet voldaan;
- Klanten contacten;
- Opvragen voorwaarden bescheiden.

Deze complicaties hebben er bij een aantal units toe geleid dat er een registratie probleem is opgetreden bij de invoering van de productie in INDIS (het IND informatie systeem), met als gevolg dat de productie gegevens van sommige reguliere vergunningen niet synchroon hebben gelopen met de tijdsregistratie. Deze gevallen zijn achterhaald en uit de berekeningen gefilterd zodat de eindresultaten hierdoor niet beïnvloed zijn.

Productieve uren: beslissers en ondersteuners

De productieve tijd is de tijd die de medewerkers in het primaire proces aan een zaak besteden⁵. Deze medewerkers zijn gemakkelijk te onderscheiden in *beslissers* en *ondersteuners*. Voor de ondersteuners geldt de complicatie dat hun werk niet aan verblijfsdoelen van bepaalde procedures is te koppelen. De tijdsbesteding per product van de ondersteuners is daarom rekenkundig bepaald op grond van bezettingsoverzichten en actuele informatie van unitmanagers. Vervolgens is deze tijd opgeteld bij de tijd van de beslissers.

Het gebruik van STIP

Voor enkele organisatie onderdelen was het schrijven in STIP nieuw. Om die reden zijn daar extra uitleg bijeenkomsten georganiseerd teneinde de medewerkers snel vertrouwd te laten raken met het tijdschrijfsysteem. De unitmanagers hebben daar een belangrijke functie bij gehad door het belang van dit onderzoek te benadrukken bij de medewerkers. Ter voorbereiding hierop is voorafgaand aan de meetperiode een instructiedag georganiseerd voor alle unitmanagers en is de handleiding van STIP aangepast.

Onregelmatigheden in de productiestroom

⁵ Het gaat hier om de "netto" effectieve uren. Dus verlof, ziekte, scholing, algemeen overleg, projectwerkzaamheden en dergelijke zijn hier niet in meegerekend.

Medewerkers zijn met een aanvraag gedurende een bepaalde periode bezig, en deze worden geregistreerd in INDIS. Dit kan in bijzondere gevallen tot een vertekend beeld leiden door (een inhaalslag op de) voorraad vorming; dan lopen tijdsmeting en productieregistratie niet synchroon. Indien hier aanwijzingen voor waren, is in die gevallen gebruik gemaakt van de jaarproductie van 2003, teruggerekend naar een periode die overeenkwam met die van de tijdsregistratie⁶.

En verder...

is er géén rekening gehouden met "onvermijdelijke variaties rond een standaard". Een voorbeeld hiervan is de ervaringsgraad van medewerkers: nieuwe medewerkers werken nog niet zo efficiënt als ervaren medewerkers. Op onderdelen was sprake van een lager dan normale ervaringsgraad doordat personeel werd omgeschoold van het ene proces naar het andere (de zogenaamde "omklap units" van Asiel naar Regulier). Voor organisaties die complexe wettelijke taken uitvoeren als de IND, is het overigens niet uitzonderlijk dat de omvang en de aard van het werk in de loop van de tijd kan variëren.

Tot slot is er rekening gehouden met een minimale steekproefomvang van 50 waarnemingen per eindproduct gedurende de onderzoeksperiode om tot betrouwbare uitkomsten te komen.

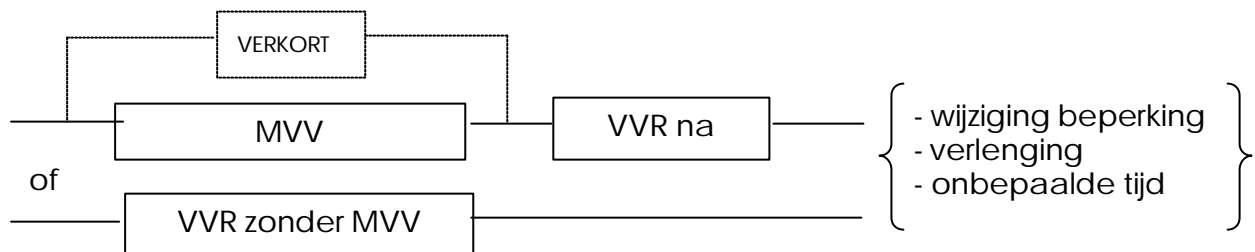
⁶ Dit was het geval voor sommige units die veel bezwaarzaken afhandelde en voor VVR onbepaalde tijd.

3 Overzicht van berekende kosten per product

Dit hoofdstuk somt de resultaten op van het onderzoek. Waar nodig is een verklaring opgenomen voor geconstateerde verschillen of onverwachte uitkomsten. In de hiernavolgende paragrafen worden per categorie de uitkomsten van het kostprijsonderzoek gegeven in horizontale balkgrafieken die zijn uitgezet op een x-as in euro's.

3.1 Machtiging tot Voorlopig Verblijf (MVV) en Vergunning Voor Regulier verblijf (VVR)

Aanvragers uit een "MVV-plichtig land" vragen een MVV aan bij de buitenlandse post. Bij binnenkomst in Nederland volgt dan de "VVR na MVV" procedure. Komt men echter uit een "MVV-vrij" land (zoals bijvoorbeeld Amerika, Japan of een EU land), dan kan men direct een VVR aanvragen zonder in het bezit te zijn van een MVV.

De toetsing van een aanvraag bij een "VVR zonder MVV" is inhoudelijk gelijk aan die van een MVV. De toetsing van een "VVR na MVV" is korter omdat een deel van de toetsing dan al in het MVV traject is doorlopen. De intensiteit (en doorlooptijd) van een eerste toetsing (MVV of "VVR zonder MVV") is afhankelijk van het verblijfsdoel. Zo is bijvoorbeeld "gezinshereniging en -vorming" arbeidsintensiever dan een aanvraag voor studie. Maar de doorlooptijd voor een "VVR na MVV" is niet afhankelijk van het verblijfsdoel omdat reeds in het kader van de MVV aanvraag is vastgesteld dat aan de voorwaarden is voldaan en er daarnaast nog slechts medisch onderzoek (TBC) plaatsvindt.

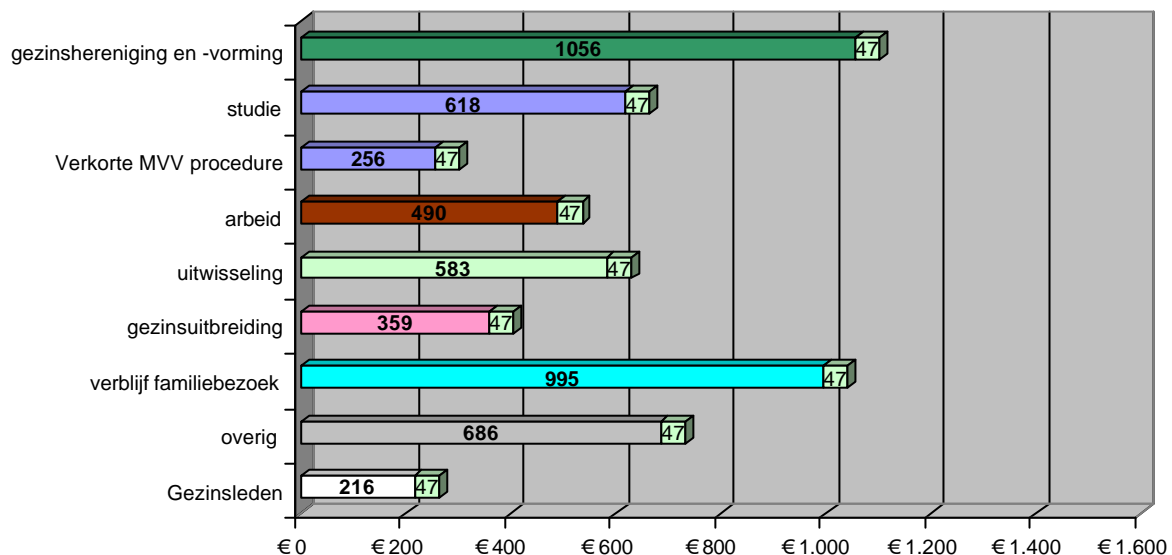
Een MVV aanvraag kan echter ook middels een verkorte procedure worden afgedaan. Deze is bedoeld voor mensen die op grond van studie, arbeid of uitwisseling het land willen binnenkomen. Deze procedure is – zoals de naam al deed vermoeden – sneller en minder arbeidsintensief.

Heeft men eenmaal een VVR, dan kan men deze verlengen, omzetten in een VVR voor onbepaalde tijd of het verblijfsdoel kan veranderen ("wijziging beperking"). In dit laatste geval, wordt wederom de gehele toetsingsprocedure doorlopen met als gevolg dat ook de "wijziging beperking" dezelfde doorlooptijd heeft als een MVV of een "VVR zonder MVV".

Voor MVV en "VVR zonder MVV" zijn de 7 verblijfsdoelen onderscheiden zoals beschreven in paragraaf 2.1. Ook voor een "VVR wijziging beperking" bestaat dit

onderscheid. Voor al deze verblijfsdoelen is gekeken naar het onderscheid tussen de hoofdaanvrager en diens eventuele direct medeaanvragende gezinsleden. De kostprijs voor deze gezinsleden is in deze gevallen gelijk, omdat de tijdsbesteding die hiermee gemoeid gaat niet afhankelijk is van het verblijfsdoel van de hoofdaanvrager.

In onderstaande grafiek worden de kosten weergegeven voor de MVV en VVR vergunningen die worden onderscheiden naar de 7 verblijfsdoelen⁷. Tevens is weergegeven de kosten van een gezinslid, die van de verkorte (MVV) procedure en de kosten van een bezwaarprocedure. Op basis van de begroting 2003 zijn de kosten die het Ministerie van Buitenlandse Zaken in rekening brengt voor een MVV € 45,90. Om tot een totaal kostenbeeld te komen zijn in onderstaande grafiek deze kosten ad € 47 (inclusief index 2,5% voor prijsniveau 2004) inzichtelijk gemaakt. Op basis van de jaarlijkse kostenberekening van het ministerie van Buitenlandse Zaken worden deze leges grosso modo als kostendekkend gezien. Voor de VVR worden niet de kosten van Buitenlandse Zaken, maar die van gemeenten inzichtelijk gemaakt. Deze komen ongeveer overeen, zie voetnoot 7.

Figuur 1: Kosten voor MVV-verkort, MVV, VVR zonder MVV en wijziging beperking

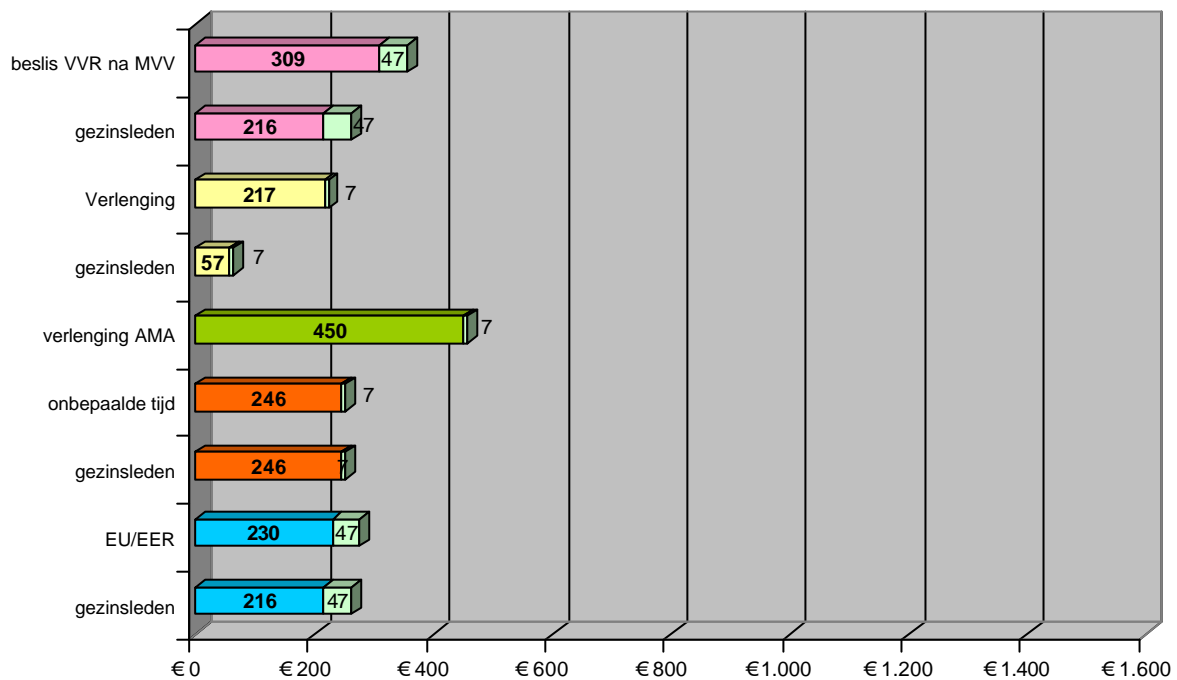
Uit het onderzoek blijkt dat er verschillen bestaan in de kosten tussen de onderscheiden verblijfsdoelen. Conform de verwachtingen vallen kosten voor gezinsleden, alsmede de verkorte (MVV) procedures⁸ lager uit. Als duurste komt gezinshereniging en -vorming uit de bus (€ 1103, inclusief kosten van Buitenlandse Zaken of gemeenten). Deze categorie kwam zowel in 2003 als gedurende deze onderzoeksperiode het meeste voor.

⁷ De procedures MVV en VVR zijn gelijk qua toetsing en doorlooptijden maar er is een miniem verschil in kosten. Dat komt omdat de kosten voor Buitenlandse zaken bij een MVV en die van de gemeenten bij een VVR, die inbegrepen zijn in de kostprijzen, elkaar iets ontlopen (ongeveer € 1). Dit verschil is hier buiten beschouwing gebleven.

⁸ Waarnemingen gebaseerd op de meest voorkomende verkorte procedures, nl studie.

De categorie "overige verblijfsdoelen" bestaat uit ruim 20 verschillende verblijfsdoelen en komt relatief weinig voor: in 2003 ging het om ongeveer 1% van de ruim 60.000 MVV procedures. Om deze categorie met al zijn variaties goed in beeld te brengen, zou een veel langere onderzoeksperiode nodig zijn geweest. De uitkomst van deze categorie is daarom een benadering. Als uitkomst is het rekenkundige gemiddelde genomen van de andere MVV-verblijfsdoelen. In de praktijk zal dit naar verwachting een realistische waarde zijn, maar wel met enige spreiding tussen individuele gevallen.

In de volgende grafiek zijn de kosten van de overige reguliere vergunningen weergegeven.

Figuur 2: overige reguliere vergunningen

De kosten voor de gemeenten zijn hier niet overal gelijk, omdat in geval van verlengingen, en voor "VVR onbepaalde tijd" er sprake is van schriftelijke procedures waarvoor alleen document kosten van belang zijn. Deze bedragen gemiddeld € 7.

In deze grafiek hebben niet alle gezinsleden dezelfde kostprijzen. Dat komt omdat bij de toetsing bij "VVR onbepaalde tijd" voor de hoofdaanvrager dezelfde procedure wordt doorlopen als voor het direct mede aanvragende gezinslid. De tijdsbesteding en dus de kostprijs voor deze twee categorieën is daarom aan elkaar gelijk. Bij een verlenging daarentegen, kost de behandeling van een aanvraag voor een gezinslid veel minder tijd dan die voor de andere verblijfsdoelen. Dat komt ook uit tot uiting in de kostprijs (€ 64).

Relatieve uitschieter is hier de categorie "VVR verlengingen AMA's. Dit zijn dan ook bewerkelijke, aan de asielpcedure gerelateerde zaken. AMA's hebben normaal gesproken geen kinderen dus een gezinstarief is hier niet van toepassing.

3.2 Visa

Figuur 3: kosten voor visa

Binnen Visa wordt het product "Visa kort verblijf" onderscheiden, alsmede de producten die worden uitgevoerd binnen de zogenaamde Visaloketten. De verlengingen en wijzigingen van de geldigheidsduur betreffen allemaal dezelfde soort procedure en zijn daarom gelijk in omvang.

3.3 Asiel onbepaalde tijd

Figuur 4: Kosten asiel onbepaalde tijd

De kosten voor "asiel onbepaalde tijd" zijn bepaald aan de hand van schattingen door experts uit het primaire proces. Er is van de situatie uit gegaan dat de IND de taken heeft overgenomen van de VD. Ook is rekening gehouden met de mate waarin aanvragen al dan niet worden ingewilligd en het onderscheid tussen een

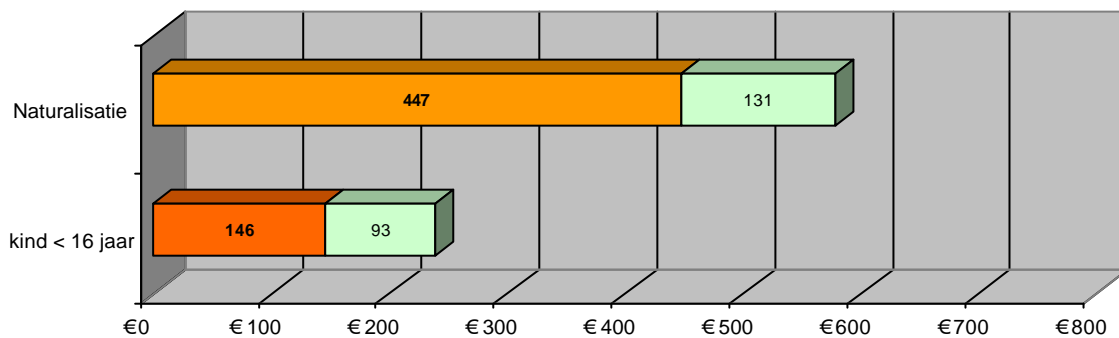

hoofdaanvrager en een medeaanvragend gezinslid. Bovenstaande grafiek laat alle uitkomsten zien, alsmede de gemiddelden.

Uit de resultaten blijkt duidelijk dat de procedures die tot inwilligingen leiden sneller worden afgehandeld (en dus goedkoper zijn), dan de procedures die niet worden ingewilligd. In beide gevallen is men ook sneller klaar met een medeaanvragend gezinslid.

Dat de kosten voor asiel onbepaald (ruim € 2000) veel hoger zijn dan voor bijvoorbeeld een "VVR onbepaalde tijd" (€ 253), hangt voor een deel samen met het gegeven dat de kosten voor de asiel procedure in het algemeen een stuk hoger zijn dan die voor het reguliere proces, zoals toegelicht in paragraaf 2.2.2. Ook is het zo dat een gemiddelde procedure voor asiel onbepaalde tijd aanmerkelijk langer duurt dan voor een "VVR onbepaalde tijd". Een "asiel onbepaalde tijd" procedure duurt zelfs anderhalf keer zo lang als een complexe reguliere procedure (zoals een bezwaarprocedure). De experts vonden deze uitkomsten realistisch, maar er kwam ook een behoorlijke spreiding voor in de individuele uitkomsten. De experts gaven aan dat door recente beleidswijzigingen veel zaken nu extra arbeidsintensief waren.

3.4 Naturalisatie

Figuur 5: Kosten naturalisatie

Bij naturalisatie is uit het onderzoek naar voren gekomen dat de IND evenveel tijd besteed aan zowel de hoofdaanvrager, de direct medeaanvragende partner als het direct medeaanvragende kind van 16 jaar of ouder, aangezien alle personen aan dezelfde toets worden onderworpen. De kosten die hiermee gemoeid zijn, zijn dus gelijk. Voor kinderen jonger dan 16 jaar geldt wel een afwijkende procedure met een aanmerkelijk kortere bewerkingstijd. Hiervoor zijn de kosten middels een expertschatting bepaald en in de grafiek apart inzichtelijk gemaakt.

Uit het onderzoek is tevens gebleken dat de kosten van behandeling van verzoeken tot naturalisatie die in het buitenland op de diplomatieke of consulaire Nederlandse vertegenwoordiging, dan wel op de Nederlandse Antillen of Aruba worden ingediend, gemiddeld hoger zijn dan van de verzoeken die hier te lande worden ingediend. Er is evenwel voor gekozen om de tarieven voor naturalisatie ongeacht de plaats van indiening gelijk te laten zijn.

De kosten van een beslissing naturalisatie zijn procentueel verhoogd in verband met de kosten van afstandverklaringen⁹, die gemiddeld € 542 per stuk kosten maar relatief niet vaak voorkomen (6%).

De kosten voor intrekkingen KB¹⁰ zijn niet omgeslagen omdat dit in de meetperiode niet of nauwelijks is voorgekomen. Dat is in lijn met de productie cijfers uit 2003. Fraudezaken zijn weliswaar tijdrovend en kostbaar, maar omdat ze zo'n lage frequentie kennen, heeft het doorrekenen hiervan in de kostprijs geen noemenswaardig effect.

In bovenstaande grafiek zijn de kosten van de gemeenten ad € 131 weergegeven. De totale kosten bedragen dus € 578. Kinderen onder de 16 jaar kosten € 146 voor wat betreft het aandeel van de IND. De gemeentelijke kosten bedragen hier € 93 (totaal = € 239) maar deze worden op dit moment met een andere systematiek berekend ("gemeenschappelijk verzoek").

---

⁹ Het afstand doen van je oorspronkelijke nationaliteit als je Nederlander bent geworden.

¹⁰ Iemand wordt bij Koninklijk Besluit (KB) Nederlander. Als hij vervolgens niet al het mogelijke doet om afstand te doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit, terwijl hij hiertoe wel verplicht is, kan het KB worden ingetrokken.

4 Beleidsmatige uitgangspunten

In het kader van het onderzoek naar de legessystematiek is een aantal beleidsmatige aspecten nader bezien. Deze betreffen onderwerpen die in het overleg met de Tweede Kamer over de legestarieven aan de orde zijn geweest (het in rekening brengen van alle IND-producten, het betrekken van draagkrachtoverwegingen, aparte tarief voor kennismigranten, legestarieven in relatie tot inburgering) alsmede enkele andere onderwerpen, zoals leges in asielgerelateerde zaken.

Vooraf wordt nog opgemerkt dat legesbetaling voor bepaalde groepen is vrijgesteld. Dat is het geval voor niet-geprivilegieerde militairen NATO en mensenhandel. Dit zal niet veranderen. Verder geldt voor vreemdelingen die op grond van WHS en WHP (uitwisselingsprogramma met Canada, Australië en Nieuw-Zeeland) naar Nederland komen een legesbedrag dat gelijk is aan EU/EER-onderdanen. Ook dit zal niet wijzigen.

4.1 Geen vergoedingen voor andere IND-producten dan beslissingen op aanvragen

De belangrijkste IND-producten naast beslissingen op aanvragen in dit kader betreffen nationaliteitsonderzoeken en verstrekte adviezen in het kader van een "MVV-referentprocedure".

Op grond van artikel 104 van de Grondwet moeten andere heffingen van rijkswege dan belastingen bij wet worden geregeld. Voor het afdoen van aanvragen tot het verlenen van een verblijfsvergunning wordt aan deze eis voldaan door middel van artikel 24, tweede lid, Vreemdelingenwet 2000. Nationaliteitsonderzoeken en adviezen verstrekt aan de referent in het kader van een MVV-procedure zijn echter geen "aanvragen" in deze zin. In de vreemdelingenwetgeving noch in de naturalisatiewetgeving is een basis voor het in rekening brengen van vergoedingen van bij de vreemdeling voor voornoemde diensten. Zou de IND een financiële tegenprestatie willen ontvangen voor producten anders dan het afdoen van aanvragen om een verblijfsvergunning, dan zal daar eerst een wettelijke basis voor moeten worden gecreëerd.

Met betrekking tot nationaliteitsonderzoek geldt dat zulk onderzoek kan plaatsvinden in het kader van artikel 17 en 20 van de Rijkswet op het Nederlanderschap. Bij de rechtbank kan een verzoek worden ingediend ter vaststelling van iemands Nederlanderschap. Het betreft derhalve geen aan de IND gerichte aanvraag. In dat geval zijn griffierechten verschuldigd. De rechtbank kan de IND dan om advies vragen. Het komt evenwel ook voor dat burgers, gemeenten of andere landen aan de IND de vraag voorleggen of er sprake is van Nederlanderschap. In dat geval is er geen sprake van het afdoen van een aanvraag om een vergunning maar van publieksinformatie. Ook daarvoor is geen wettelijke basis om leges te heffen. Een voorzichtige inventarisatie levert op dat de meeste verzoeken van burgers komen, het gaat dan om enkele honderden per jaar.

In het kader van een MVV-procedure kan een referent een verzoek om advies indienen ter verlening van een MVV aan een vreemdeling. Door de Raad van State is in de uitspraak Seloo ondubbelzinnig vastgesteld dat een door de IND verstrekt advies niet de status heeft van een beschikking; er staan tegen een negatief advies

geen rechtsmiddelen open. Een verzoek om advies kan daarom niet begrepen worden als een aanvraag waarvoor leges geheven zou kunnen worden ook al gaat het hier om substantiële kosten voor de IND. De kosten die in het kader van een referentprocedure gemaakt worden, worden wel doorberekend bij het vaststellen van de kosten van een machtiging voor voorlopig verblijf.

Voorgesteld wordt om niet anders dan voor aanvragen tot het verlenen, verlengen of wijzigen van een verblijfsvergunning leges in rekening te brengen.

Er is echter een uitzondering mogelijk. Voor het in rekening brengen van leges voor het afgeven van documenten is een wettelijke basis gegeven in artikel 24, tweede lid, Vreemdelingenwet 2000. Aangezien de kosten voor documenten in het gehanteerde kostprijsmodel van de IND al zijn doorberekend in de in dit rapport voorgestelde legestarieven, is er geen aanleiding hiervoor apart leges te heffen. Dat zou bovendien tot onnodige extra administratieve lasten leiden.

4.2 Een gezinstarief

Voorgesteld wordt een gezinstarief te hanteren als er lagere behandelkosten zijn doordat:

- gelijktijdig met een hoofdpersoon meerdere gezinsleden een aanvraag indienen, dan wel
- gelijktijdig meerdere gezinsleden een aanvraag indienen voor (verlenging van het) verblijf bij een hoofdpersoon.

Het onderscheid tussen de behandeling van een aanvraag van één gezinslid en een aanvraag van meerdere gezinsleden tegelijk, is vooral gelegen in het feit dat bij meerdere gezinsleden slechts éénmaal behoeft te worden getoetst of de hoofdpersoon aan de voorwaarde voor "voldoende zelfstandige en duurzame middelen van bestaan" voldoet. Wel zal steeds bij elk van de gezinsleden nagegaan moeten worden of betrokkene inderdaad een gezinslid van de hoofdpersoon is (familierechtelijke relatie). Het uitgevoerde onderzoek bevestigt de verwachting dat de procedures voor meerdere gezinsleden die gelijktijdig een aanvraag doen voor verblijf bij de hoofdpersoon sneller en dus goedkoper zijn dan die van één gezinslid alleen.

Het gezinstarief heeft betrekking op gelijktijdige aanvragen van:

- meerdere kinderen;
- echtgeno(o)t(e) of (geregistreerde) partner en kind(eren).

In het geval van behandeling van een aanvraag van één gezinslid, hetzij echtgeno(o)t(e), partner of kind, is het legestarium voor "gezinshereniging en gezinsvorming" aan de orde. In het geval gelijktijdige aanvragen in het kader van MVV, VVR en verlenging van de VVR voor echtgeno(o)t(e) of partner en kind(eren) of voor meerdere kinderen, is van belang of betrokkenen samen met de hoofdpersoon een aanvraag tot het verlenen van een machtiging tot voorlopig verblijf dan wel een verblijfsvergunning doen of dat de gezinsleden van de hoofdpersoon, die al in Nederland verblijf heeft, nareizen.

In het geval één of meerdere gezinsleden gelijktijdig met de hoofdpersoon verblijf aanvragen, geldt voor alle gezinsleden het gezinstarief. In het geval meerdere gezinsleden een aanvraag doen voor verblijf bij de hoofdpersoon die al in Nederland verblijft, geldt voor één van de aanvragers het tarief

gezinshereniging/vorming en voor de overige aanvragers het gezinstarief. Immers, om in aanmerking te komen voor het gezinstarief dient er sprake te zijn van een hoofdaanvrager.

Gelijktijdige verlengingsaanvragen van gezinsleden blijken uit het onderzoek conform de verwachtingen minder behandelkosten mee te brengen.

In het geval van een "VVR wijziging beperking" voor een hoofdpersoon, hoeft dit niet te leiden tot een wijziging voor afhankelijke gezinsleden. Wel kan elk van de gezinsleden in aanmerking komen voor voortgezet verblijf. Indien dat gelijktijdig zou plaatsvinden met de hoofdpersoon is ook dan een gezinstarief te overwegen. Omdat evenwel de aanvraag van elk van de gezinsleden op eigen merites wordt beoordeeld, is zulks in dat geval niet aan de orde.

Bij de afweging of een gezinstarief gerechtvaardigd is vanwege lagere behandelkosten, moet betrokken worden het bestaande tarief voor kinderen onder de 12 jaar. In het Vreemdelingenbesluit (artikel 4.21, tweede lid,) is bepaald dat kinderen onder de 12 jaar geen document behoeven. Om die reden is in het Voorschrift Vreemdelingen een apart tarief voor kinderen beneden de twaalf jaar bepaald. Nu evenwel geen leges voor documenten worden geheven en tot een gezinstarief is besloten, kan het tarief voor kinderen beneden de 12 worden afgeschaft.

4.3 Geen verlaagd tarief voor on- en minvermogenden

Door de Tweede Kamer is aandacht gevraagd voor de mogelijkheid van het hanteren van een verlaagd tarief voor min- en onvermogenden. In dat geval zou de hoogte van de leges worden aangepast voor een specifieke doelgroep, en in dit geval gebaseerd worden op het inkomen van betrokkene. Dat heeft niet de voorkeur omdat dit tot aanzienlijk kosten zou leiden en grote investeringen vergen in automatisering, administratie en opleiding van medewerkers. De IND is hiervoor niet toegerust. Een second best systeem zou zijn het maken van een tweedeling. Minvermogenden komen dan in aanmerking voor een verlaagd tarief. In het geval van "reguliere" vreemdelingen zullen zij die als min- of onvermogenend kunnen worden beschouwd, veelal over niet meer dan een minimuminkomen dan wel een WAO-uitkering beschikken. Een verlaagd tarief komt tegemoet aan hun inkomenspositie. Het nadeel is echter dat de werkelijk gemaakte kosten door de IND in hun geval niet worden verdisconteerd in het legestartief, hetgeen in strijd is met het uitgangspunt van kostendekkendheid waarop dit legeshuis is gebaseerd. Bovendien veroorzaakt ook deze second best oplossing extra administratieve lasten, kosten van automatisering en opleiding.

4.4 Geen hardheidsclausule / kwijtschelding

Door de Tweede Kamer is ook aandacht gevraagd voor het kwijtschelden van de verplichting om leges te betalen, in het geval een vreemdeling of een gezin aantoonbaar in ernstige financiële omstandigheden verkeert, bijvoorbeeld wegens ziekte (van een van de gezinsleden). Voorgesteld wordt echter het uitgangspunt te hanteren dat de vreemdelingen die een verzoek doet om een verblijfsvergunning, zelf verantwoordelijk is voor het kunnen betalen van de kosten. Een kwijtschelding zou eenmalig kunnen plaatsvinden, of zolang de situatie voortduurt. Nadeel hiervan is dat er een apart beoordelingskader moet worden gemaakt en gehanteerd. Dit maatwerk resulteert weer in extra kosten voor

automatisering, administratie en opleiding (die weer in de overige legestarieven verdisconteerd moeten worden).

4.5 Asielzoekers in kader van tijdelijke bescherming betalen ook leges als zij een reguliere verblijfsvergunning arbeid aanvragen

Naar aanleiding van de richtlijn 2001/55/EG van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden naar EU-landen, is een voorstel tot wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 opgesteld. De richtlijn en de wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 zijn gericht op mogelijke situaties in de toekomst waarbij Europa geconfronteerd wordt met een toestroom van ontheemden waaraan, als gevolg van de richtlijn, een deel in Nederland tijdelijke bescherming zal worden geboden. De tijdelijk beschermde, die arbeid in loondienst wenst te verrichten waarvoor geen prioriteitsgenietend aanbod aanwezig is, kan op grond van artikel 12 van de Richtlijn werkzaam zijn in loondienst of als zelfstandige. Indien een tewerkstellingsvergunning wordt verleend, kan de vreemdeling in aanmerking komen voor een reguliere verblijfsvergunning. Betrokkene kan ook een aanvraag doen voor arbeid als zelfstandige. In de nota naar aanleiding van het verslag (Tweede Kamer, vergaderjaar 2003-2004, 29031, nr. 5) betreffende wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 ter implementatie van richtlijn nr. 2001/55 EG, ontvangen 18 december 2003, heeft de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie te kennen gegeven om in het kader van de herziening van het systeem van de legesheffing in reguliere zaken te bezien om ook in geval van een tijdelijk beschermde leges in rekening te brengen.

In het kader van de implementatie van deze Richtlijn is er voor gekozen om de tijdelijk beschermde die arbeid in loondienst dan wel arbeid als zelfstandige wil verrichten, daartoe in de gelegenheid te stellen door middel van het aanvragen van een verblijfsvergunning regulier. Indien de tijdelijk beschermde de daarvoor verschuldigde leges niet zou willen of kunnen voldoen, zou dat betekenen dat de aanvraag buiten behandeling zou moeten worden gesteld. De tijdelijk beschermde die voor het overige voldoet aan de voorwaarden voor het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor het verrichten van arbeid kan daardoor geen arbeid verrichten hetgeen niet in overeenstemming is met artikel 12 van de Richtlijn. In dit artikel worden namelijk alleen beperkingen genoemd met betrekking tot de toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij kan worden gedacht aan het vereiste van een tewerkstellingsvergunning. Derhalve zullen tijdelijk beschermden die een aanvraag indienen voor het verrichten van arbeid in loondienst dan wel voor het verrichten van arbeid als zelfstandige, worden vrijgesteld van het legesvereiste.

4.6 Eenmaal leges voor gelijktijdige verlenging bepaalde en verlening onbepaalde tijd

Als een aanvraag tot het verlengen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd wordt gedaan, en tegelijkertijd een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, zou tweemaal leges verschuldigd zijn. In een vergelijkbare situatie, namelijk dat een aanvraag tot het verlengen van een verblijfsvergunning én een aanvraag tot het wijzigen van de vergunning worden ingediend, is betrokkene vrijgesteld van de legesbetaling in het kader van de verlenging. Inmiddels is de mogelijkheid geschapen om één aanvraag te doen voor zowel verlenging van de VVR bepaalde tijd als voor onbepaalde tijd. Analoog aan de regeling met betrekking tot de combinatie van verlenging en wijziging, wordt

voorgesteld het anti-cumulatiebeginsel tevens van toepassing te verklaren op de combinatie verlenging vergunning bepaalde tijd en aanvraag verlening vergunning onbepaalde tijd. Betrokkene betaalt dan slechts voor de "VVR onbepaalde tijd" leges. Dit betekent dat in het Voorschrift vreemdelingen, in aanvulling op hetgeen reeds ten aanzien van verlenging en wijziging is geregeld, een artikel ter zake zal worden opgenomen.

4.7 Asiel onbepaalde tijd?

Voor het heffen van leges voor asielaanvragen is geen wettelijke basis. Als een vreemdeling aangeeft asielrechtelijke bescherming te willen en daarmee een asielverzoek doet, moet hij in de gelegenheid gesteld worden om een op grond van de Nederlandse wet- en regelgeving vereiste schriftelijke asielaanvraag te doen. Het heffen van leges zou daartoe een belemmering opwerpen en is derhalve niet aan de orde. Denkbaar is wel het heffen van leges voor een asielvergunning voor *onbepaalde tijd*. Immers, gezien het feit dat asielvergunninghouders op korte termijn vrij zullen zijn op de arbeidsmarkt, zijn zij in staat zich de financiële middelen te verwerven om aan de legesverplichting te kunnen voldoen. Het heffen van leges voor een asielvergunning voor onbepaalde tijd wordt als optioneel onderdeel van het legeshuis beschouwd. Nog nagegaan dient te worden of aanpassing van de Vreemdelingenwet op juridische belemmeringen stuit.

4.8 Aanpassing Regeling op de Consulaire tarieven

De behandelkosten van de uitvoerende instanties, waaronder de IND, zullen worden doorberekend in het MVV-tarief. De MVV-tarieven zullen hierdoor opnieuw moeten worden vastgesteld. Dit vereist aanpassing van de regeling op de Consulaire tarieven van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Wijziging heeft betrekking op verhoging van het MVV-tarief en invoering van een apart MVV Verkort tarief. Dit kan in korte tijd worden gerealiseerd.

4.9 Vooralsnog niet toerekenen van kosten voor beroep en bezwaar

Gesteld kan worden dat er veel bezwaar aangetekend wordt tegen de beslissingen van de IND, vooral ten aanzien van aanvragen voor MVV en VVR. Daarna (ast) staat ook beroep open. De beroepskosten zijn in omvang minder dan de kosten van bezwaar, mede omdat het grootste deel der beroepskosten betrekking heeft op de processen "Terugkeer" en "Asiel". De vraag rijst of de kosten die de overheid maakt voor de behandeling van bezwaar en beroepsprocedures, weer kunnen worden verhaald op de aanvragers. Ook op de aanvragers die niet in bezwaar gaan.

Wettelijk gezien is er geen expliciete basis om de kosten die met bezwaar en beroep gemoeid zijn in de legestarieven te verdisconteren. Een expliciet verbod is er evenmin. Het past in het streven naar kostendekkendheid, om de kosten voor bezwaar en beroep *ten principale* door te berekenen in de legestarieven. Er doen zich evenwel enkele praktische problemen voor.

- In de eerste plaats geldt een nuancering voor de kosten van beroep. Niet met zekerheid is vast te stellen of deze werkzaamheden, anders dan bij bezwaar, kunnen worden begrepen onder het "afdoen van een aanvraag" zoals bedoeld in artikel 24 van de Vreemdelingenwet. Pas dan is er een juridische grondslag om hierover leges te heffen dan wel de kosten te verrekenen. Ook weegt mee dat de vreemdeling voor beroepsprocedures al griffierechten is verschuldigd en dat de verliezende partij in de kosten kan van het proces kan worden veroordeeld.

- In de tweede plaats worden leges geheven bij aanvang van een aanvraag procedure. Op dat moment is natuurlijk nog niet bekend of een aanvrager later in bezwaar of zelfs in beroep zal gaan. Dit zal ertoe leiden dat het toerekenen van de kosten voor bezwaar en beroep in individuele gevallen zal betekenen dat degenen die *niet* in bezwaar of beroep gaan, de facto wel de kosten betalen voor anderen die dat wel doen. Deze vreemdelingen zouden dan betalen voor diensten die niet op hun individuele aanvraag betrekking hebben.
- Voor het kunnen toerekenen van de kosten van bezwaar naar de onderscheiden verblijfsdoelen, ontbreken voldoende gegevens over de mate waarin bezwaar wordt aangetekend per verblijfsdoel. Gevolg is dat aanvragers voor verblijfsdoelen waar weinig bezwaar wordt aangetekend, extra zouden betalen voor bezwaar makers van andere verblijfsdoelen.
- Voor het realiseren van de financiële taakstelling is het niet nodig alle bezwaarkosten in de tarieven te verdisconteren.
- In de Justitie begroting 2004¹¹ is het afschaffen van bezwaarprocedure aangekondigd ter invulling van een aan de IND opgelegde bezuinigingstaakstelling.

Om deze redenen wordt voorgesteld thans de kosten voor bezwaar en beroep niet in de legestarieven verdisconteren.

De bezwaarkosten zijn overigens aanzienlijk. Om deze kosten uit de leges terug te verdienen, zouden de kostprijzen van MVV en VVR naar schatting moeten worden verhoogd met een bedrag van rond de € 200, gesteld dat 15% van de aanvragers in bezwaar zou gaan.

4.10 Een lager tarief voor kennismigranten

In de reactie op de aanbevelingen van het Innovatieplatform in het rapport "Grenzeloze Mobiliteit kennismigranten: Hoe krijgen we het talent naar Nederland toe?" (vermeld in het Deltaplan Bèta / techniek van OC&W, EZ en SZW) is opgemerkt dat "...het kabinet er naar streeft om de kosten voor die groep (kenniswerkers) te verlagen. Het kabinet zal in ieder geval op basis van het kostprijsonderzoek van de IND bezien hoe deze kostenverlaging gestalte kan krijgen in combinatie met de voorgenomen kostendekkende uitvoering."

In het Kabinetstandpunt over de toelating van kennismigranten is bepaald dat een kennismigrant een migrant is die naar Nederland komt om arbeid in loondienst te verrichten en een bruto-inkomen verdient vanaf € 45.000¹². Voor migranten beneden de dertig jaar vervalt de tewerkstellingsvergunningsplicht vanaf een inkomen overeenkomend met de Ziekenfondsgrens (ca. € 32.600). Het inkomenscriterium geldt niet indien de betrokkene als promovendus in dienst treedt bij een onderwijs- of onderzoeksinstelling en voor post doctorale en universitaire docenten onder de dertig jaar. Voetballers en geestelijk voorgangers of godsdienstleraren worden uitgesloten.

---

¹¹ pagina 165

¹² Onder bruto-inkomen wordt verstaan het bruto-jaarloon inclusief af te dragen loonbelasting, werknemers- en sociale zekerheidspremies en pensioenpremies, inclusief vakantietoeslag en exclusief toeslagen en bonussen en vergoedingen in natura. Het bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Aanvragen van kennismigranten worden afgedaan binnen twee weken in het kader van de verkorte mvv-procedure. Voor aanvragen in het kader van de verkorte mvv-procedure geldt een apart legestartief. Aan een kennismigrant kan een verblijfsvergunning voor vijf jaar worden verleend. In dat geval hoeft de kennismigrant zijn verblijfsvergunning niet te verlengen.

In de onderstaande tabellen wordt een onderscheid gemaakt tussen de huidige legestartieven en de tarieven op grond van de nieuwe legessystematiek. Daarbij wordt uitgegaan van een periode van vijf jaar waarna betrokkene in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning regulier voor onbepaalde tijd.

Situatie 1: kenniswerker komt binnen via de verkorte mvv-procedure.

<i>Kenniswerker</i>	Mvv+vvr	Verlenging	Onbep	Totaal
<i>Huidig</i>	480	285	890	1655
<i>Nieuw legeshuis</i>	424	n.v.t.	194	618

Het nieuwe legeshuis is derhalve €1037 goedkoper voor betrokkene.

Situatie 2: kenniswerker is niet mvv-plichtig

<i>Kenniswerker</i>	vvr	Verlenging	Onbep	Totaal
<i>Huidig</i>	430	285	890	1605
<i>Nieuw legeshuis</i>	419	n.v.t.	194	613

Het nieuwe legeshuis is derhalve €992 goedkoper voor betrokkene.

5 Het nieuwe legeshuis

5.1 Basale uitgangspunten

In aanvulling op de in het vorige hoofdstuk benoemde beleidsmatige keuzes, gelden voor het nieuwe legeshuis ook de volgende uitgangspunten.

Het kostprijs onderzoek had tot doel om, aanvullend op de beschikbare informatie op hoofdproductniveau, inzicht te verwerven in de *feitelijke* kosten die de IND maakt voor de verstrekking van een reeks eindproducten waarover leges kunnen worden geheven. Omdat dit onderzoek nieuw is, en er sprake is van een momentopname van een dynamische organisatie¹³, is als uitgangspunt voor het bepalen van de legestarieven gekozen voor een voorzichtige interpretatie van de onderzoeksresultaten.

Het tweede uitgangspunt is dat er in de legestarieven systematiek zit en dat het aantal verschillende legestarieven beperkt blijft. Dat betekent dat gewerkt zal worden met "productclusters". Onder de hoofdproducten (Asiel, Naturalisatie en Regulier inclusief Visa) is een lange reeks van concrete producten te onderscheiden. Omwille van de overzichtelijkheid worden deze in een beperkt aantal tariefcategorieën ingedeeld. Leidend in de clustering is de hoogte van de kostprijs. Met andere woorden, legesproducten waarvan de kostprijs relatief dicht bij elkaar zitten, komen samen in een tariefcluster.

Een derde uitgangspunt kan betiteld worden als een "fundament voor kostendekkendheid". Aanleiding voor het nieuwe legeshuis is dat de leges die de vreemdeling betaalt, in verhouding staan tot de werkelijk gemaakte kosten door de IND. Dat betekent dat producten met een korte bewerkingstijd, goedkopere leges kennen dan producten met een lange bewerkingstijd. Dit uitgangspunt impliceert dat de bepaling van de *legestarieven* moet aansluiten bij de in dit onderzoek gemeten *kostprijzen*.

Een vierde uitgangspunt is dat de burger niet méér betaalt dan de kosten die werkelijk gemaakt zijn. Zou men een legestarief vaststellen als rekenkundig gemiddelde van de diverse kostprijzen binnen een productcluster, dan betekent dit, dat men voor sommige producten meer leges betaalt, dan de werkelijk gemaakte kosten (en voor de andere producten: minder). Om dit te voorkomen, is binnen een cluster van producten het product met de laagste kostprijs bepalend voor het legestarief van het gehele cluster.

Het vijfde uitgangspunt tenslotte, is dat de extra opbrengsten die de IND met de nieuwe tarieven genereert bij een gegeven productie, niet boven de te realiseren taakstelling (van 15 miljoen structureel) uitkomt, zoals deze in de begroting van 2004 is vastgesteld.

Samenvattend, voor het nieuwe legeshuis geldt:

1. een voorzichtige interpretatie van de onderzoeksresultaten;
2. een systematische en overzichtelijke tariefstructuur gebaseerd op productclusters;

---

¹³ Bijvoorbeeld de recent overgenomen VD-taken.

3. een streven naar kostendekkendheid;
4. een tariefstelling die op productniveau niet boven de werkelijke kosten uitstijgt;
5. het niet méér realiseren aan extra inkomsten dan voortvloeit uit de financiële taakstelling.

5.2 Product- en tariefcategorieën

5.2.1 Regulier: MVV en VVR

De onderstaande tabel heeft betrekking op zowel MVV, "MVV zonder VVR" en de "VVR wijziging beperking" omdat deze inhoudelijk dezelfde toetsing kennen. Alleen de MVV kent een verkorte procedure. In de kostprijzen zijn inbegrepen de kosten die worden gemaakt door Buitenlandse Zaken en de gemeenten. Deze waren grosso modo al kostendekkend.

Voor elk tariefcluster is de laagste kostprijs binnen dat cluster leidend voor het berekende legestartief. Om tot dat tarief te komen, is eerst gekeken naar de extra opbrengsten die de IND genereert met de nieuwe tarieven, uitgaande van het aantal te verwachten af te geven vergunningen in de komende jaren. Om de taakstelling ad € 15 miljoen structureel te realiseren, kunnen de legestartieven voor regulier een bepaald percentage onder de laagste kostprijs per cluster gesteld worden. In deze systematiek is de kostendekkendheid van de tarieven gemiddeld 69%, maar deze varieert per onderscheiden eindproduct.

Onderscheiden eindproducten	kostprijs	Legestartief
Gezinslid	263	182
Verkorte procedure (MVV)	303	242
Adoptie- of pleegkind	406	320
Overig	733	
Studie	665	
Arbeid	537	419
Uitwisseling	630	
Gezinshereniging en -vorming	1103	803
Familiebezoek	1042	

De categorie "overig" bestaat uit een gevarieerde reeks van weinig voorkomende overige verblijfsdoelen waardoor deze kostprijs ten opzichte van de anderen een grote spreiding kent. Om recht te doen aan het uitgangspunt dat een aanvrager niet méér betaalt dan de kosten die gemoeid zijn voor het betreffende verblijfsdoel, is deze categorie in een relatief laag tariefcluster ingedeeld.

5.2.2 Overige reguliere vergunningen en Visa

Komt men uit een "MVV plichtig land", dan dient men vervolgens een "VVR na MVV" aan te vragen. Heeft men eenmaal een VVR, dan kan men deze verlengen, omzetten in een VVR voor onbepaalde tijd of het verblijfsdoel kan veranderen ("wijziging beperking"). In dit laatste geval, wordt wederom de gehele toetsingsprocedure doorlopen met als gevolg dat de "wijziging beperking" dezelfde doorlooptijd heeft als een MVV en een "VVR zonder MVV".

Onderscheiden eindproducten	Kostprijs legestartief	
VVR na MVV	356	
VVR na MVV – gezinslid	263	182
Verlenging	224	
Verlenging – AMA	457	
Verlenging – gezinslid	64	50
Verlenging – student	224	50
EU / EER	277	30
EU / EER – gezinslid	263	30
Onbepaalde tijd	253	194
Onbepaalde tijd – gezinslid	253	

De verlengingen voor Alleenstaande Minderjarige Asielzoekers (AMA) zijn complexer en dus bewerklijker dan andere verlengingen, maar omdat het om een bijzondere doelgroep gaat, worden ze niet in een ander tariefcluster ingedeeld dan de andere verlengingen.

Bij een verlenging kost de behandeling van een aanvraag voor een gezinslid veel minder tijd dan voor gezinsleden in het kader van andere verblijfsdoelen. Dat komt ook uit tot uiting in de kostprijs (€ 64). De kosten voor gezinsleden van de categorieën "VVR na MVV" en "EU/EER" zijn gelijk aan de eerder genoemde MVV en VVR gezinsleden. Maar een gezinslid voor een aanvraag voor onbepaalde tijd kost evenveel als voor een hoofdaanvrager onbepaalde tijd.

Het ministerie van OC&W heeft aangegeven dat de onderwijsinstellingen relevante wijzigingen met betrekking tot de inschrijving van een buitenlandse student aan de IND zullen doorgeven. Gelet hierop worden de kosten van de behandeling van de aanvraag voor verlenging voor de IND minder. Derhalve is het legesbedrag voor verlenging van een student gelijkgesteld aan het verlengingsbedrag voor gezinsleden.

De EU /EER aanvragen kunnen op grond van internationale regelgeving niet hoger dan € 30 worden gesteld.

Enkele rekenvoorbeelden om de verschillen inzichtelijk te maken

Gezinshereniging/-vorming, de hoofdpersoon verblijft in Nederland en de echtgenoot komt hierheen. De echtgenoot betaalt het tarief voor gezinshereniging/vorming.

	Oude tarief	Nieuwe tarief
MVV	50	803
VVR	430	182
Totaal	480	985

Gezinshereniging/-vorming, de hoofdpersoon verblijft in Nederland en echtgenote en twee kinderen komen gelijktijdig hierheen. De echtgenote betaalt het tarief gezinshereniging/vorming en de kinderen betalen het gezinstarief.

	Oude tarief	Nieuwe tarief
MVV	150	1167
VVR	1290	546
Totaal	1440	1713

Studie, een hoofdaanvrager komt hier studeren (via de verkorte procedure) en verlengd zijn verblijf na één jaar.

	Oude tarief	Nieuwe tarief
MVV	50	242
VVR	430	182
Verlenging	285	50
Totaal	765	474

Arbeid, de hoofdpersoon (een kennismigrant) vraagt vergunning voor arbeid in loondienst via de verkorte procedure; de echtgenote en 2 kinderen¹⁴ doen gelijktijdig een aanvraag. Echtgenote en kinderen betalen het gezinstarief.

	Oude tarief	Nieuwe tarief
MVV	200	788
VVR	1720	728
Totaal	1920	1516

Verlenging, een hoofdaanvrager, diens echtgenote en 3 kinderen vragen gelijktijdig verlenging aan van de VVR. Echtgenote en kinderen betalen het gezinstarief.

	Oude tarief	Nieuwe tarief
VVR / Totaal	1140	382

Arbeid, een hoofdaanvrager komt hier werken (via verkorte procedure).

	Oude tarief	Nieuwe tarief
MVV	50	242
VVR	430	182
Totaal	480	424

5.2.3 Visa

Voor de Visa kunnen geen nieuwe legestarieven worden bepaald omdat de bedragen in Europees verband zijn vastgesteld. Ter vergelijking zijn de huidige tarieven afgezet tegen de kostprijs.

	Kostprijs	Huidige legestarium
Visa Kort verblijf	177	35
Visum verlenging voor max. 1 mnd	51	25
idem max. 3 mnd	51	30
Wijziging aantal reizen doorreisvisum	51	35
Wijziging geldigheidsduur doorreisvisum	51	25
max 1 mnd		
idem max 3 mnd	51	30
Terugkeervisum	43	40
Sticker	34	0

¹⁴ ouder dan 12 jaar

5.2.4 Asiel onbepaalde tijd

Het heffen van leges voor asielaanvragen onbepaalde tijd is optioneel in dit legeshuis. Voorgesteld wordt, gezien de aard van de vergunning, het tarief voor Asiel onbepaalde tijd vooralsnog niet hoger te stellen dan het tarief voor een VVR onbepaalde tijd.

5.2.5 Naturalisatie

Bij naturalisatie is uit het onderzoek naar voren gekomen dat de IND evenveel tijd besteedt aan zowel de hoofdaanvrager, de direct medeaanvragende partner als het direct medeaanvragende kind van 16 jaar of ouder, aangezien alle personen aan dezelfde toets worden onderworpen. De kosten die hiermee gemoeid zijn, zijn dus gelijk. Voor kinderen jonger dan 16 jaar geldt wel een afwijkende procedure met een aanmerkelijk kortere bewerkingsstijd. De legestarieven zullen hierop aangepast worden, met als gevolg dat de huidige systematiek van leges heffen bij Naturalisatie moet worden aangepast. Op dit moment kennen we nog een laag tarief voor on- en minvermogenden, en wordt bij het gemeentelijke aandeel van de kosten onderscheid gemaakt in hoofdaanvrager en gemeenschappelijke aanvraag (€ 93 voor de partner, kinderen zijn nu gratis).

In het kader van dit onderzoek is gebleken dat de kosten van behandeling van verzoeken tot naturalisatie die in het buitenland op de diplomatieke of consulaire Nederlandse vertegenwoordiging, dan wel op de Nederlandse Antillen of Aruba worden ingediend, gemiddeld hoger zijn dan van de verzoeken die hier te lande worden ingediend. Er is evenwel voor gekozen om de tarieven voor naturalisatie ongeacht de plaats van indiening gelijk te laten zijn.

In onderstaande tabel is de toekomstige systematiek weergegeven en is het gemeentelijke aandeel separaat inzichtelijk gemaakt.

Onderscheiden eindproducten	kostprijs gemeente	Kostprijs IND	Legestarium
Hoofdaanvrager	131	447	578
Partner	131	447	578
kind van 16 of 17	131	447	578
kind jonger dan 16	93	146	239

Anders dan bij de reguliere vergunningen, is het legestarium bij Naturalisatie 100% kostendekkend. De reden daarvoor is dat naarmate een vreemdeling langer in Nederland verblijft op grond van een vreemdelingrechtelijke titel, de kosten en daarmee de leges van de benodigde vergunningen in de loop der tijd steeds lager worden. Wanneer betrokkene evenwel kiest voor het Nederlanderschap, is deze overweging niet meer aan de orde. Er is dan sprake van een "eerste beoordeling" in een nieuw kader, waardoor de kosten weer omhoog gaan. Bij reguliere vergunningen betaalt de vreemdeling de facto altijd minder dan de feitelijke kostprijs. Voor wat betreft naturalisatie wordt echter voorgesteld dat vreemdelingen uit overtuiging voor de Nederlandse nationaliteit moeten kiezen, en daarom bereid moeten zijn om de daarvoor geldende toets af te leggen alsmede de kosten van de behandeling van hun aanvraag in volle omvang te dragen.

Dit resulteert in een stijging van de legestarieven voor Naturalisatie in vergelijking tot de huidige situatie, vooral voor gezinnen. Ter illustratie onderstaand voorbeeld voor een gezin met twee kinderen, waarvan er eentje ouder dan 16 is.

	Oude tarief	Nieuwe tarief
Hoofdaanvrager	344	578
Partner	93	578
Kind van 16 of 17	0	578
kind jonger dan 16	0	239
TOTAAL	437	1973

Bijlage 1 – Gemiddelde kosten op hoofdproduct niveau

<i>Per Hoofdproduct</i>	Asiel		Regulier		Naturalisatie	
Gemiddelde kostprijs	€ 5.675		€ 459		€ 341	
Onderverdeling naar kostensoorten:						
Personele kosten	€ 2.874	51%	€ 272	59%	€ 176	52%
Programmakosten	€ 880	16%	€ 21	5%	€ 52	15%
Materiële kosten:	€ 1.922	34%	€ 166	36%	€ 112	33%
<i>Huisvestingskosten</i>	€ 867		€ 70		€ 46	
<i>Deskundigen/adviseurs</i>	€ 227		€ 21		€ 14	
<i>Afschrijvingskosten</i>	€ 213		€ 19		€ 13	
<i>O&E automatisering</i>	€ 227		€ 23		€ 15	
<i>Bureaunkosten</i>	€ 235		€ 19		€ 11	
<i>Overig</i>	€ 152		€ 14		€ 13	
Onderverdeling naar herkomst:						
Directe kosten Proces: Personeel	€ 1.400	25%	€ 170	37%	€ 123	36%
Directe kosten Proces: Apparaat	€ 44	1%	€ 3	1%	€ 7	2%
Directe kosten Proces: Programma	€ 621	11%	€ 12	3%	€ 52	15%
Directe kosten Proces: Projecten	€ 147	3%	€ 15	3%	€ 10	3%
Directe kosten PV (P&M en Programma)	€ 887	16%	€ 29	6%	€ 0	0%
Directe kosten GCKAO	€ 143	3%	€ 15	3%	€ 8	2%
Totaal direct	€ 3.241	59%	€ 244	53,00%	€ 200	59%
Indirecte kosten LDC ¹⁵	€ 1.508	27%	€ 120	26%	€ 77	23%
Indirecte kosten HD/BOH/Staf	€ 534	9%	€ 55	12%	€ 36	11%
Indirecte kosten GCICT ¹⁶	€ 391	7%	€ 40	9%	€ 27	8%
Totaal indirect	€ 2.434	43%	€ 215	47,00%	€ 140	41%

¹⁵ De kosten gemaakt in het kader van uitvoeringsactiviteiten, personeel, financiën en gebouwbeheer zijn bij de IND ondergebracht in vijf shared services.

¹⁶ Betreft de automatiseringskosten.

Bijlage 2 – Instroomgegevens

Gehanteerde instroomaantallen

MVV	60.000
VVR	86.000
VVR Verlengingen	75.000
Visa	25.000
Naturalisatie	24.000

De verdeling tussen de verblijfsdoelen MVV 2003:

Gezinshereniging en -vorming	49%
Studie	15%
Arbeid	9%
Uitwisseling	2%
Adoptie- of pleegkind	2%
Familiebezoek	1%
Overig	1%
Gezinslid	21%

Bijlage 3 – Personele samenstelling

Projectteam legessystematiek IND 2004

- De heer H.M. Klaasen (projectleider)
Departementale projectenpool
- Mevrouw S. Berghuis (projectsecretaris)
Departementale projectenpool
- Mevrouw C. Broere
Directie Middelen & Control, IND
- De heer M. van der Plas (deelprojectleider kosten)
Directie Middelen & Control, IND
- Mevrouw Petra Kootkar (deelprojectleider STIP)
Directie Middelen & Control, IND
- De heer J. Goutier (deelprojectleider beleid)
Directie Uitvoeringsbeleid, IND

Stuurgroep Instellingsvoorwaarden / Legessystematiek

- De heer P. Veld (voorzitter)
Hoofd Immigratie en Naturalisatie Dienst
- De heer J.P.G. van Dooren
Departementale Audit Dienst, Ministerie van justitie
- Mevrouw G.M. van den Berg
Directie Financieel Economische Zaken, Ministerie van justitie
- Mevrouw M. Vis
Stafdirectie Coördinatie Vreemdelingenbeleid, Ministerie van justitie,
- De heer T.A.M. Moers
Directoraat-Generaal Rijksbegroting, Inspectie Rijksfinanciën, Ministerie van Financiën
- De heer B. von Bartheld
Directie Personenverkeer en Vreemdelingenzaken, Ministerie van Buitenlandse Zaken
- De heer A. Teerds / de heer R. Hendrix
Directie Vreemdelingenbeleid, Ministerie van justitie
- Mevrouw R. Maas
Directie Uitvoeringsbeleid, Immigratie en Naturalisatie Dienst.
- De heer Twigt (secretaris)
Directie Middelen & Control IND
- De heer H. Hoen
Directie Middelen & Control IND
- De heer H.M. Klaasen (projectleider legessystematiek)
Departementale projectenpool, Ministerie van justitie